

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2020 r.

29.03.2021 r.

43,6%

Spadek liczby przekroczeń granicy Polski w IV kwartale 2020 r. w porównaniu z IV kwartałem 2019 r.

W 2020 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 183,6 mln osób. W stosunku do poprzedniego roku odnotowano mniejszy ruch graniczny zarówno cudzoziemców (o 42,1%), jak i Polaków (o 36,9%).

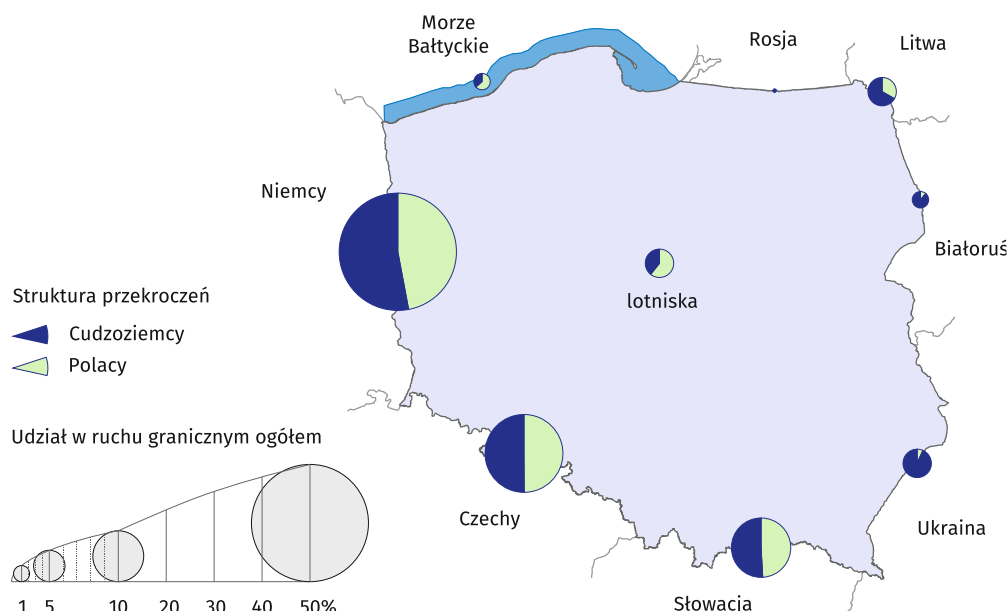
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce (23,6 mld zł) oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą (13,4 mld zł) były mniejsze niż w 2019 r. odpowiednio o 47,8% i 42,7%

Ruch graniczny

W IV kwartale 2020 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 40,5 mln osób, z tego 53,9%, stanowili cudzoziemcy (nierezydenci) i 46,1% mieszkańcy Polski (rezydenci). Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 31,3 mln (tj. o 43,6%). Granicę Polski przekroczyło mniej zarówno cudzoziemców, jak i Polaków odpowiednio o 47,9% i 37,5%. W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była również mniejsza – cudzoziemców o 30,0%, Polaków o 25,2%.

W IV kwartale 2020 r. 89,9% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE); 5,2% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej; 4,0% granicy na lotniskach i 0,9% morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w IV kwartale 2020 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej, największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (51,8%), następnie z Czechami (24,1%), Słowacją (14,4%), Litwą (4,2%), Ukrainą (4,1%), Białorusią (1,3%) i Rosją (0,1%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (93,9%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (87,2%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (76,4%).

W 2020 r. liczba przekroczeń granicy Polski była mniejsza niż przed rokiem o 40,0%. Spadek ruchu granicznego dotyczył zarówno cudzoziemców, jak i Polaków

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

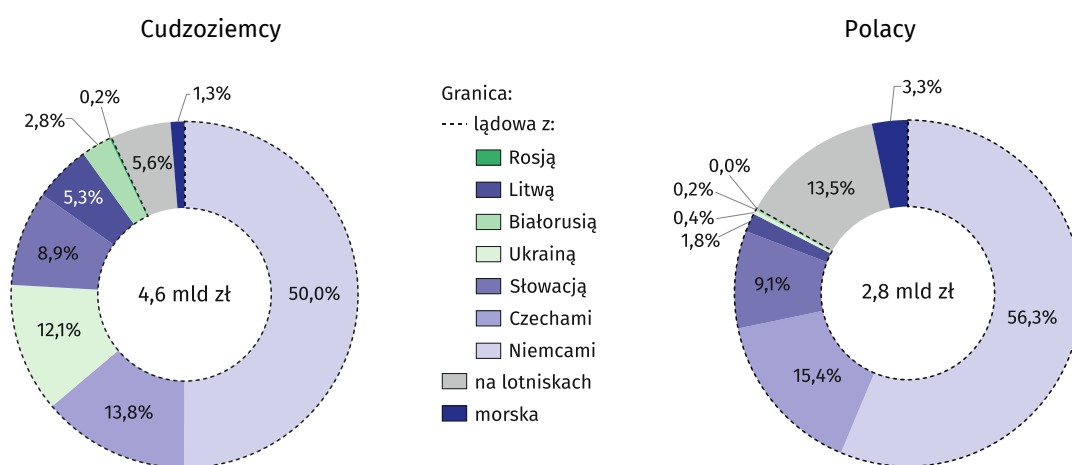
W IV kwartale 2020 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie 4,6 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 2,8 mld zł. Było to odpowiednio o 55,9% i 45,2% mniej niż przed rokiem. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również mniejsze, odpowiednio o 34,0% i o 38,9%.

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w IV kwartale 2020 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (53,8%), następnie Czechami (14,8%), z Ukrainą (13,0%), Słowacją (9,5%), Litwą (5,7%), Białorusią (3,0%) i Rosją (0,2%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (67,7% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski), następnie z Czechami (18,5%), Słowacją (11,0%), Litwą (2,1%), Ukrainą (0,4%), Białorusią (0,3%) oraz Rosją (0,04%).

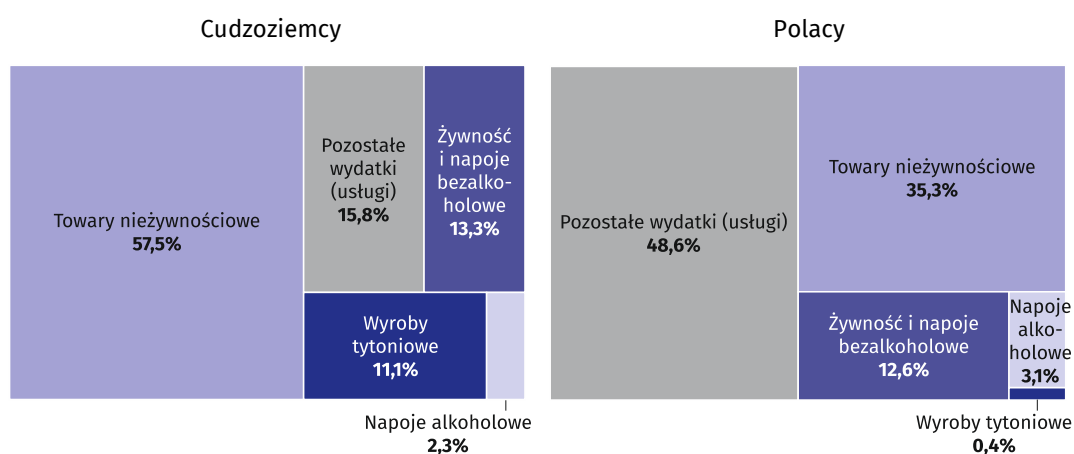
Wartość towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą, była o 53,4% mniejsza niż w analogicznym okresie IV kwartału 2019 roku

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2020 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 82,9% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe 12,3%, a na pozostałe wydatki (usługi) 4,6%.

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w IV kwartale 2020 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość - 55,2% wydatkowanych za granicą środków przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczali 20,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe 9,1%.

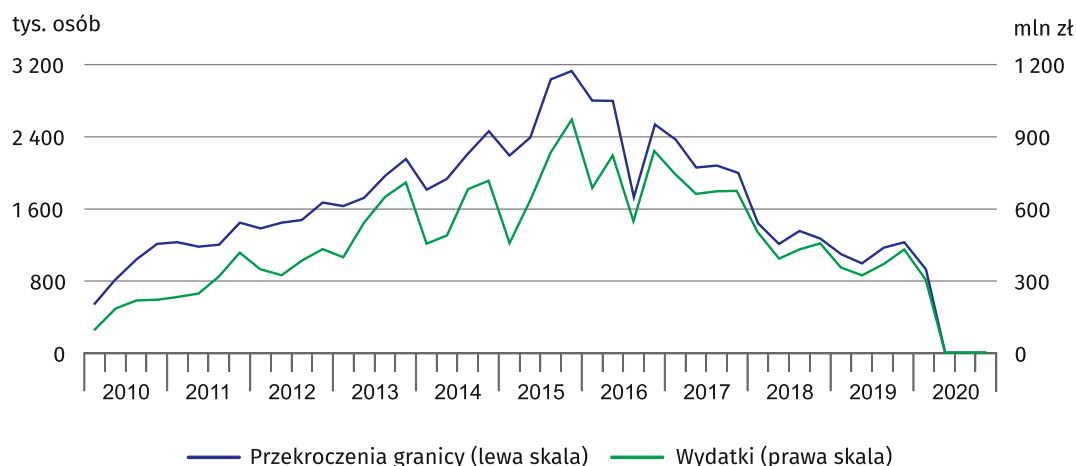
Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w IV kwartale 2020 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczali na towary nieżywnościowe – 55,2%. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 14,4% oraz żywność i napoje bezalkoholowe – 13,6%. Z kolei, w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 43,1%, towary nieżywnościowe stanowiły 39,1%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczali 14,0% swoich wydatków.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	IV kw. 2020	2020	IV kw. 2020	2020	IV kw. 2020	2020	IV kw. 2020	2020	IV kw. 2020	2020	IV kw. 2020	2020
	w tys. osób				w mln zł				w zł			
OGÓŁEM	21862,0	104405,2	18682,3	79251,4	4608,7	23623,1	2841,8	13443,7	414	453	305	335
lądowa	21101,8	98424,1	17480,8	70554,7	4289,4	21137,0	2363,3	9663,8	397	430	272	270
zewnątrzna UE	1950,4	10497,9	164,5	1089,1	692,6	3623,6	16,9	133,5	616	678	208	244
z: Rosją	36,2	518,6	5,8	224,9	8,5	129,7	1,0	38,7	460	502	346	344
Białorusią	437,7	2642,7	55,3	381,5	128,3	840,2	5,9	38,1	527	597	216	201
Ukrainą	1476,4	7336,6	103,5	482,7	555,8	2653,7	9,9	56,7	644	721	195	230
wewnętrzna UE	19151,4	87926,2	17316,2	69465,6	3596,8	17513,4	2346,4	9530,3	372	400	272	270
z: Litwą	1087,1	4262,8	542,3	1996,5	245,8	1009,2	49,3	231,8	465	491	181	222
Słowacją	2832,8	11391,1	2735,5	10714,6	409,1	1841,5	258,9	1178,5	282	325	191	222
Czechami	4651,5	20256,1	4637,8	20312,9	635,3	2835,8	437,9	2125,9	284	284	191	206
Niemcami	10580,0	52016,3	9400,7	36441,6	2306,6	11826,9	1600,3	5994,2	423	453	341	322
morska	127,5	663,7	222,9	889,9	59,4	338,9	94,6	364,6	1208	1031	792	818
na lotniskach	632,8	5317,4	978,6	7806,8	259,8	2147,1	383,9	3415,3	878	807	786	884
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100											
OGÓŁEM	52,1	57,9	62,5	63,1	44,1	52,2	54,8	57,3	83,0	89,1	86,7	88,3
lądowa	56,0	61,4	74,5	71,6	50,1	56,8	80,5	71,8	88,2	92,0	108,4	98,1
zewnątrzna UE	25,6	35,0	18,1	26,9	24,4	34,0	16,4	27,2	86,9	95,5	90,9	100,3
z: Rosją	6,4	22,7	2,1	19,1	5,8	22,9	2,6	19,8	89,3	100,9	119,1	103,4
Białorusią	22,7	34,0	22,0	36,5	21,4	35,5	24,3	38,9	87,2	100,2	109,5	106,2
Ukrainą	28,8	36,8	26,7	26,5	26,6	34,3	25,5	28,9	84,0	92,5	95,6	106,9
wewnętrzna UE	63,7	67,5	76,8	73,6	62,8	65,9	82,9	73,5	97,4	97,3	108,3	97,8
z: Litwą	69,5	71,8	74,8	73,0	62,1	63,2	65,5	64,8	92,3	90,4	89,8	89,7
Słowacją	55,8	60,4	74,0	70,3	59,0	59,8	73,5	68,1	103,9	99,3	100,8	95,4
Czechami	66,7	64,4	71,1	67,3	61,3	62,4	75,5	62,3	93,3	96,7	107,0	90,3
Niemcami	64,2	70,3	80,9	78,8	64,1	68,2	87,7	80,2	96,9	96,2	107,9	99,6
morska	80,1	74,6	89,2	74,6	58,3	71,0	68,4	68,9	78,3	95,8	76,7	94,3
na lotniskach	15,3	27,9	15,9	30,0	14,5	28,3	18,2	36,1	93,8	96,1	107,4	114,3

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

W 2020 r. mały ruch graniczny (MRG) stanowił 12,7% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

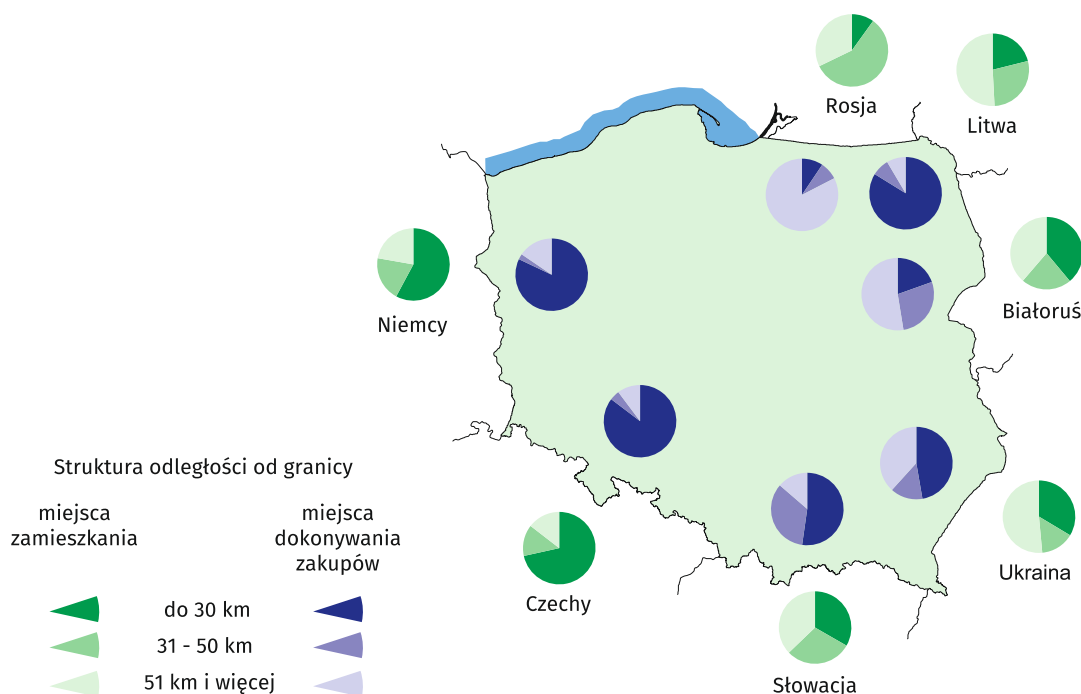
W IV kwartale 2020 r. odnotowano 12 przekroczeń w ramach MRG, wobec 1,5 mln przekroczeń granicy Polski z Ukrainą przez ogół cudzoziemców

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w IV kwartale 2020 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 73,2% cudzoziemców i 71,2% Polaków, przy czym 53,1% cudzoziemców i 58,2% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

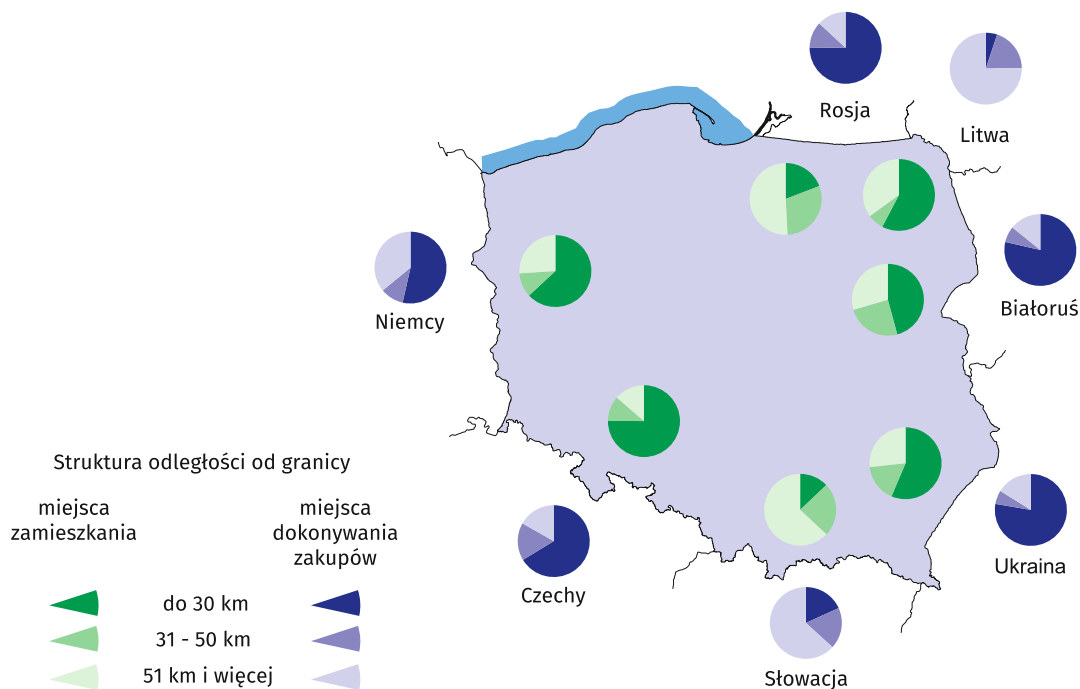
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w IV kwartale 2020 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 51,6% cudzoziemców oraz 71,5% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 75,8% i 71,2%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w IV kwartale 2020 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 57,8% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 86,3%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 84,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej 63,3%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej również w IV kwartale 2020 r., z uwagi na stan pandemii, nie było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano z wykorzystaniem innych źródeł danych m.in. administracyjnych i pozaadministracyjnych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Z uwagi na stan pandemii badanie w gospodarstwach domowych od II kwartału 2020 r., prowadzone jest przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435) z późn. zm., od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)